

УТВЪРЖДАВАМ
НИНА ДИМИТРОВА
Директор на ПГМТ „Ю. Гагарин“ - Русе

**ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ
ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА
ПРИБЩАВАНЕ НА УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЯЗВИМИ
ГРУПИ**

В

**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО МЕХАНОТЕХНИКА „ЮРИЙ
ГАГАРИН“ РУСЕ**

за учебната 2018-2019 година

Програмата е създаден на основание чл. 263, ал. 1, т. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета от Педагогическия съвет на проведено заседание на дата 13.09.2018 г.

Въведение

Изграждането на училищна програма за равен достъп до образование е подчинено на основните приоритети на правителството в посока:

Изграждане на образователна среда за:

- разгръщането на потенциала на всеки ученик за личностно развитие, както и успешна реализация и социализация;
- по-високо качество и по-добър достъп до образование;
- ранна превенция на обучителни затруднения;
- разширяване на обхвата на институциите в училищното образование за осъществяване на включващо обучение и надграждане на досегашния положителен опит в тази област.

Националната програма за равен достъп до образование и личностно развитие цели осигуряване на равен достъп и подкрепа за развитие и приобщаване в системата на училищното образование на учениците и младежите като предпоставка за равноправно социално включване и пълноценна личностна реализация и участие в развитието на местните общности и страната.

В контекста на националните политики, законът за предучилищното и училищно образование възлага на педагогическия съвет в училище да изготви и приеме училищна програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи /чл. 263, ал.1, т.9/.

НОРМАТИВНА ОСНОВА НА УЧИЛИЩНАТА ПРОГРАМА

- Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2015 – 2020)
- 2000 Европейската социална харта /ревизирана/;
- 1992 - Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и първия допълнителен протокол към нея;
- 1970 - Международния пакт за граждански и политически права и Международния пакт за икономически, социални и културни права.
- Закон за предучилищното и училищно образование;
- Стандарт за приобщаващото образование.

Настоящата училищна програма има за цел да защити и правата и интересите и да предостави равни възможности за приобщаване на учениците от уязвими групи, както и ефективното прилагане на училищни политики за подобряване качеството на образование, пълноценно и активно участие във всички области на училищния живот.

Професионална гимназия по механотехника „ Ю. Гагарин“ е институция която спазва препоръките на Съвета на Европа, отправени към всички организации да работят активно в областта на интегрирането на хората от уязвимите групи.

Настоящият документ е изготвен от работна група на ПГ по механотехника „Ю.Гагарин“ под ръководството на директора – Нина Димитрова.

Документът има за цел да подпомогне дейността на учителите за предоставяне на равни възможности и приобщаване на учениците от уязвими групи.

Анализ на училищната среда

През последните години в училището се създаде една пъстра картина на ученици от различни националности, различни вероизповедания, различни традиции и културни норми. Това налага изграждането на един нов комплекс от умения за общуване и познания за другите, за възможните точки на различие и начините за тяхното преодоляване, за толерантност към другите – и понякога към самите себе си. Срещата с хора с различия и различните култури често е трудна, но с известни усилия тя би могла да бъде особено обогатяваща и ползотворна.

В училището се предприемат политики в областта на:

- ✓ интеркултурното образование,
- ✓ умението за общуване с представители на различни култури,
- ✓ съзнателно изграждане на толерантност; особено важно се оказва обучението на учителите, които са решаващ фактор при възпитанието на подрастващото поколение.

Насърчават се също представители на малцинствените групи да се образуват и квалифицират за учители, за да имат пряко участие в образованието на децата.

Създават се условия за достъпна качествена грижа за учениците, така че техните родители да могат да търсят възможности за образование или професионална реализация.

При учениците се обръща особено внимание на семейството като част от образователния процес.

Ключовата роля на образованието за изграждането на една по-висока култура на толерантност и приобщаване: ранното образование, достъпно за всички независимо от социално-икономическия им статус и интелектуалните им умения и възможности.

Обхващането на всеки ученик в образователната система и изграждането на съответната подкрепяща среда за него е основна дейност за достъп до качествено образование. В резултат от изпълнението на дейностите по изграждане на подкрепяща среда в училище нараства броят на интегрираните ученици, учителите и другите специалисти, които подпомагат интегрираното обучение.

ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ ПРИ РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ПРОГРАМАТА

- Равен достъп и приобщаване на всеки ученик
- Равнопоставеност и недопускане на дискриминация
- Съхраняване на етнокултурното многообразие

Продължаване на създаването на подкрепяща среда за обучението и възпитанието на учениците от професионалните училища, която да включва:

- а/ достъпна архитектурна среда /предвидено е изграждане на адаптирани санитарни възли, рампа/
- б/ екипи от специалисти, в зависимост от потребностите на учениците
- в/ диагностична и консултативна дейност
- г/ специални учебно-технически средства и апаратура
- д/ учебни програми по специалните учебни предмети и други.

Продължава прилагането на политиката за включващо обучение на учениците чрез:

- Единна методика за комплексно педагогическо оценяване и препоръки за учениците от различните етногрупи.
- Изградени положителни нагласи към включващо обучение в различните общности – учители, ученици и родители.
- Създадени условия, гарантиращи интеграцията на учениците в професионалното училище чрез изграждане на подкрепяща среда.

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Пълноценна социализация на учениците от етническите малцинства.
2. Гарантиране на равен достъп до качествено образование на учениците от етническите малцинства.
3. Утвърждаване на интеркултурно и подкрепящо образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система.
4. Съхраняване и развиване на културната идентичност на учениците от етническите малцинства.

ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

1. Провеждане на информационни кампании сред родители и общественост за разясняване на взаимните ползи от интегрираното обучение на учениците от етническите малцинства.
2. Специализирана работа с родителите за по-голяма заинтересованост към образователния процес.

3. Работа с родителските общности за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните етноси .
4. Провеждане на информационни кампании за привличане на млади хора с висше образование от етническите малцинства като учители.
5. Провеждане на информационни кампании за привличане на млади хора като доброволци за работа с деца в риск от отпадане или отпаднали от образователната система.
6. Изграждане и функциониране на информационна система за проследяване на децата в риск.
7. Допълнителна работа с ученици от етническите малцинства, застрашени от отпадане и/или преждевременно напускане на училище.
8. Подкрепа на учениците от уязвимите етнически общности за продължаване на образованието им и след задължителната училищна възраст.
9. Създаване на условия за развитие на талантливите ученици независимо от техния етнос чрез насърчаване на техните творческите изяви.

Контролът върху изпълнението на програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на учениците от уязвими групи се възлага на заместник-директора по учебната дейност Камен Минков.